

PREDUSLOVI ZA DELOTVORNO OSTVARIVANJE STRATEGIJE SOCIJALNOG UKLJUČIVANJA ROMA I ROMKINJA

Vlada Republike Srbije je 6. marta 2016. godine usvojila Strategiju socijalnog uključivanja Roma i Romkinja u periodu 2016 – 2025. godine. U Strategiji su uključene mere koje je Vlada prihvatile usvajanjem AP za Poglavlje 23 od 27. aprila 2016. godine i mere iz Operativnih zaključaka sa Seminara o socijalnom uključivanju Roma od 11. juna 2015. godine. Najavljeni donošenje Akcionog plana za drugu i treću godinu sprovođenja Strategije i najave ispunjenja obaveze o institucionalizaciji mehanizma upravljanja Strategijom su više nego dobrodošle, ali Centar za istraživanje etniciteta podseća i na preduslove koje bi trebalo ispuniti da bi se stvorile šanse za uspešno sprovođenje strateških mera i aktivnosti:

- 1. *Ustanoviti Koordinaciono telo za socijalno uključivanje Roma*** sa ciljem upravljanja Strategijom. Ustanovljavanjem ovog tela Vlada RS obezbeđuje:
 - Komunikaciju i saradnju među nosiocima strateških mera;
 - Nadzor nad sprovođenjem Strategije;
 - Odgovornost za ostvarivanje Strategije i
 - Sprovođenje Strategijom usvojena obaveza da Koordinaciono telo do 2018. godine pripremi Studiju izvodljivosti za osnivanje posebnog organa za upravljanje Strategijom.
- 2. *Usvojiti AP za sprovođenje Strategije za 2017. i 2018. godinu najkasnije do kraja 2016. godine uz transparentno učešće pripadnika romske zajednice i konsultovanje stručne javnosti.*** Aktivnosti u AP zasnovane su na inkluzivnim principima i u skladu su sa standardima zaštite ljudskih prava. Pored toga, aktivnosti predviđene AP su planirane tako da omogućavaju kako održivost strateških mera tako i vertikalnu i horizontalnu povezanost svih nosioca aktivnosti na državnom i na lokalnom nivou. AP se osmišljava holistički i njime se predviđaju aktivnosti u svim strateškim oblastima i svim strateškim ciljevima (opštim i operativnim).
- 3. *Obezbediti u Republičkom budžetu i budžetima JLS posebne, vidljive linije za finansiranje mera socijalnog uključivanja Roma i Romkinja.*** Budžeti bi trebalo da su zasnovani na inkluzivnom planiranju i direktnom razvijanju mera i aktivnosti unapređenja položaja Roma i Romkinja u lokalnoj zajednici.

- 4. Obezbediti da JLS, u skladu sa članom 20. tačka 32. Zakona o lokalnoj samoupravi razvije punu odgovornost i kapacitete za sprovođenje Strategije.** JLS je mesto u kojem se Strategija sprovodi i u tom smislu bi JLS trebalo da stvara uslove za to.
- 5. Afirmativne mere se razvijaju u svim oblastima predviđene Strategijom.** Afirmativne mere su legitiman instrument borbe protiv siromaštva i diskriminacije i efikasan način za podsticaj socijalnog uključivanja.
- 6. Podsticaj zaštiti i unapređenju nacionalnog, kulturnog i jezičkog identiteta Roma.** Romi su među najbrojnijim nacionalnim manjinama u RS i priznata su im prava na zaštitu i očuvanje kolektivnog identiteta. Ni jednom strateškom merom ne sme se narušiti pravo Roma na očuvanje svog etničkog, kulturnog i jezičkog identiteta. Šta više, potrebno je inkluzivnim politikama razvijati uslove za unapređenje kolektivnog identiteta Roma.
- 7. Praćenje i izveštavanje o rezultatima Strategije.** Ustanoviti način i metodologiju praćenja rezultata Strategije. U vezi sa ovim koristiti znanja i iskustva profesionalnih i stručnih organizacija i ustanova.
- 8. Obuke donosioca odluka i nosioca mera na državnom i lokalnom nivou.**
- 9. Aktivno učešće romske zajednice u svim fazama planiranja i ostvarivanja Strategije.** Sve odluke u vezi sa planiranjem mera, aktivnosti i sprovođenjem Strategije donose se uz aktivno učešće romske zajednice.

Beograd, 12. novembar 2016.